

เทศน์เช้า วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ตั้งใจฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อปลูกใจหัวใจของเรา หัวใจของเรามัน
หมอบอยู่ใต้กิเลส

เราเกิดมานะ เกิดมาโดยศักยภาพของความเป็นมนุษย์ สิ่งที่เป็นมนุษย์นี้มีหัตถ์จรรย
มากมาย สิ่งในโลกนี้มีอยู่มาจากน้ำมือของมนุษย์ทั้งนั้นนะ น้ำมือของมนุษย์มาจากสมอง มาจาก
วัฒนธรรมประเพณี

การเกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์มีคุณค่ามากๆ ถ้ามีคุณค่ามาก เราศึกษาธรรมะ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาแล้ว ศึกษาแล้วก็ไปวิเคราะห์หิวจัยเท่านั้นนะ
วิเคราะห์หิวจัยด้วยสมองของตน วิเคราะห์หิวจัยด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ถ้าชอบใจก็
ถูก ไม่ชอบใจก็ผิด แล้วทำสิ่งใดก็ทำไม่ได้สมความปรารถนา

เวลาโรคภูมิแพ้ เด็กมีภูมิแพ้เขาให้แขนป้ายไว้เลย มันรู้ว่ามันจะแพ้อะไรไง โรคภูมิแพ้
ถ้าโรคภูมิแพ้เขาก็มียาแก้แพ้

แต่ของเราโรคแพ้ทางจกรรม เห็นทางจกรรมนี้อ่อนเปลี้ยเสียขาเลย มันยอมแพ้ไป
หมดนะ มันสู้สิ่งใดไม่ได้หรอก มันสู้สิ่งใดไม่ได้เพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของ
ตนไง

ความชอบ เวลารักใคร่ชอบใครมันก็จริตนิสัย คนคนนี้เลวระยำเลย มันบอกดีๆ มัน
ชอบของมัน โจรมันคบใครไง

แต่ถ้าคนเขามีสติปัญญา คบคนสิ่งใดมันก็นิสัยสิ่งนั้นนะ แล้วนิสัยของเรา ถ้านิสัยเรา
เป็นคนดี เราจะคบคนดี

ถ้าคนที่ไม่ดี เปรมเขาบอก คบใครก็ได้ เปรมเขาสอนพวกคณะรัฐมนตรี คบได้หมด เพราะเราประชาชนคนไทยด้วยกัน แต่ต้องมีระยะห่าง คนดีก็อยู่ใกล้หน่อย คนไม่ดีก็ระยะห่างหน่อย แต่เราจะไม่คบใครเลยมันเป็นไปไม่ได้ คนก็ต้องคบคนใช้ใหม่

นี่ไง สิ่งที่ว่าเวลาคบคนสิ่งใดก็เป็นคนเช่นนั้น

นี่ไง เราคบธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่มาวัดมาวา กัน เห็นไหม ธรรมวินัยๆ เวลากราบไหว้นะ ถ้าคนมีศรัทธาความเชื่อนะ น้ำหูน้ำตาไหล เวลาคนไปสังฆะนียสถานทั้ง ๔ ไปที่อื่นเดียวเขากลับมาเล่าให้ฟังนะ “หลวงพ่ อ้อโฮ! มันปลื้ม ปลื้ม น้ำหูน้ำตาไหลเลยนะ นี่มีพระพุทธรูปเจ้าจริงๆ”

แล้วใจแข็งล่ะ

เวลาคนทำความสงบของใจนะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตนะ เวลาจิตสงบเข้ามาแล้วมันปลื้มยิ่งกว่านั้นหลายร้อยเท่า คำว่า “หลายร้อยเท่า” เพราะมันมั่นคงในพระพุทธรศาสนา ใจ พุทธะ หัวใจของเรา หัวใจของเราเป็นพุทธะ

ทุกคนมันมีหัวใจอยู่แล้วไง แต่เป็นโรคภูมิแพ้ แพ้กิเลส กิเลสเอาไปปลิ้นไปปล้อนเอาไปพลิกไปแพลงไง แล้วเรายอมจำนนกับมันหมดนะ ทั้งๆ ที่มันมีอยู่กับเรา พุทธะมีอยู่กับเรานะ

พุทธะคือชีวิต คือสิ่งมีชีวิต แล้วสิ่งที่มีชีวิตถ้าเราไม่ออกจากร่างกายไป มันยังไม่ตายไป มันมีอยู่โดยแน่นอน ทำไมทำความสงบของใจไม่ได้ ทำไมหาคุณงามความดีในใจของเราไม่ได้

แต่สิ่งอย่างนั้นที่ว่าสังฆะนียสถานทั้ง ๔ เพราะพระอานนท์เป็นคนถามเอง พอคณถามเองเพราะอะไร เพราะพระอานนท์เป็นพระโสดาบันนะ นี่ขนาดพระโสดาบันนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานก็คร่ำครวญร้องไห้เลย

พระโสดาบันมันยังมีติดบอดอยู่ข้างหน้า เห็นไหม สักกายทิฐิ วิจิจจนา สิ้นชีพตปราสาท เข้าใจได้ กามราคะปฏิฆะนี้ไม่ได้ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา ไม่เข้าใจมันต้องการคนชี้นำๆ ร้องห่มร้องไห้ไปเกาะข้างประตูอยู่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระ “อานนท์ไปไหน”

“อานนท์ไปเกาะอยู่ข้างประตูรำให้อยู่ที่นั่นพระเจ้าค่ะ”

“ไปตามอานนท์มา ไปตามอานนท์มา”

“อานนท์ เธอเป็นคนที่ทำคุณงามความดีไว้มาก อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒๐ กว่าปี สร้างสมบุญญานาภิการมหาศาล อนาคตต่อไปถ้ามีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ต่อไป ผู้ที่อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อไปก็จะมีใครทำได้เกินหน้าพระอานนท์” นี่ทำคุณงามความดีขนาดนั้น “เรานิพพานไปแล้ว อีก ๓ เดือนข้างหน้าเขาจะมีสังคายนา เธอจะได้เป็นพระอรหันต์ในวันนั้น” นี่เพราะคุณงามความดีของเขาส่งเสริมของเขา

พระอานนท์คร่ำครวญๆ “ดวงตาของโลกดับแล้ว” ต้องการคนชี้ นำ ต้องการคนคอยบอกทาง คนคอยดึงหัวใจนี้ขึ้นไป ถ้าดึงหัวใจนี้ขึ้นไป ถ้ามันเป็นความจริงนะ

กรณีนี้มาคิดถึงหลวงตาตลอด เวลาหลวงปู่มนัสนิพพานไป ไปกราบอยู่ปลายเท้า นั่งร้องไห้คร่ำครวญอยู่นั่นแหละ นั่งร้องไห้โดยที่ไม่มีใครเห็นนะ เวลาอยู่ต่อหน้าคนนี้อาชาในยก่งกล้าสามารถ แต่เวลากิเลสของตน นี่ไง เวลาแพ้กิเลสๆ กิเลสมันควบคุมหัวใจ เวลาหลวงปู่มนัสนิพพานไป เพราะอะไร เพราะตัวเองกำลังปัญญายังหมุนตัวๆ อยู่ล่ะ ไปนั่งอยู่ปลายเท้า น้ำตาไหลไม่ให้ใครเห็น นั่งตัวต่อตัว

เวลาเขาล้อมหน้าล้อมหลังหลวงปู่มนัสนั้น ล้อมศพหลวงปู่มนัสนะเต็มไปหมดเลย ปล่อยให้เขาอยู่กันอย่างนั้นนะ เวลาสักสองสามชั่วโมงไปหมดนะไอ้พวกนี้ ไอ้พวกแห่ตามกระแสนอยู่แป๊บเดียว เสร็จแล้วท่านก็ไปนั่งอยู่กับซากศพของหลวงปู่มนัสนั้น นั่งคร่ำครวญร้องไห้ “ไอ้ใจดวงนี้...” เพราะอะไร

เพราะคนถ้ามันเดินทางมานะ ถ้ามันแพ้กิเลส กิเลสมันปิดหูปิดตานะ ไม่มีใครเป็นผู้ที่มีพระคุณ ไม่รู้จักกตัญญูทักเวทิตาใครทั้งสิ้น แต่คนที่ผ่านนะ ผ่านมาพิจารณาเวทนาจนผ่านมา พิจารณากายจนผ่านมา พิจารณาอสุภะๆ อยู่ การพิจารณาอยู่ ปัญญามันหมุนตัวๆ มันเห็นคุณค่าไฉน

เห็นคุณค่าตรงไหน

เห็นคุณค่าเวลาได้แย่งกันไ้ เห็นคุณค่าเวลามันหลงไหลขึ้นมา เวลามันแพ้กิเลส กิเลส มันปั่นหัว มาหาหลวงปู่มันไ้ หลวงปู่มันล้มโต๊ะเลย หาเองๆ

หาเองหมายความว่าคนรู้จริงมีอยู่นี้ หาเองคือว่ามันไม่หลงทางแน่นอน

พระอานนท์เวลามือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ มีสิ่งใดก็ตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เรื่องลึกลับซับซ้อนขนาดไหน ดวงตาของโลกรู้แจ้ง ไม่มีทางปิดบังได้แน่นอน

แต่เวลาหลวงตาท่านอยู่กับหลวงปู่มัน คนที่อยู่กับหลวงปู่มัน เวลาถูกศิษย์กับอาจารย์นะ เวลาอาจารย์แก้ไขได้ๆ

นี่ไ้ เวลาภูมิแพ้ด้วยโรคอะไร เวลาภูมิแพ้ แพ้อาหารทะเล แพ้ผลไม้ แพ้อะไร แล้วเขาแก้ด้วยอะไร นอน นอนรออาการ ดูอาการก่อน ให้มันดีขึ้นๆ ไ้ ไม่ได้แก้ด้วยอะไร

แต่เวลาภูมิแพ้เวลามันแพ้กิเลส มันจะแก้ไ้ด้วยความอาจหาญ ด้วยความมุมนะ ด้วยการต่อสู้กับมันด้วยขันติธรรม นี่ต่อสู้กับมัน ต่อสู้กับมันเพราะกิเลสของเราไ้ นี่ไ้ สิ่งที่เป็นจริงๆ ในหัวใจ

ถ้าเป็นโรคภูมิแพ้มันก็แพ้ต่อไป แล้วแพ้ะ เห็นทางจงกรมวิ่งหนีเลยละ แล้วตั้งใจจะมาปฏิบัติไ้ นี่เห็นความเพียรก็แพ้มัน ทุกอย่างแพ้มัน เป็นโรคอะไร เป็นโรคภูมิแพ้ความเพียร โรคภูมิแพ้สติ โรคภูมิแพ้ความดีงาม แต่ถ้าความชั่วร้าย ชอบ

ความชั่วร้าย การกระทำไ้ได้ทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วเวลามาปฏิบัติขึ้นมาไปล้อมรั้วมัน ล้อมกรอบมัน มันยังแสดงตัวของมันเต็มทีเลย แสดงตัวเต็มที่แล้วทำอย่างไร ถอยกรูดๆ สู้มันไ้ไม่ได้

เวลาถอยกรูดๆ นะ คนที่มีสติปัญญาะ หลวงตาท่านอยู่กับหลวงปู่มัน เวลากิเลสมันฮึกมันเหิมขึ้นมาเนิ่งร้องให้ “ไอ้โฮ! เอาภูขนาดนี้เนาะ” มันทำลายเราหมดเลย มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย มันไม่มีเหลืออะไรเลยนะเวลามันเสื่อม เวลามันท้อแท้นะ แล้วเอาใครเป็นที่พึ่ง

นี่ไง เวลาเมื่อก่อนที่เราปฏิบัติอยู่ เวลาแบตมันหมด เข้าไปหาหลวงตาทุกที ไปชาร์จไฟ ถ้าประสาโลกใครจะไป อยู่ดีๆ ก็ไปให้ครูบาอาจารย์ดำ โอ้โฮ! เข้าไปนี่แหลกเลย แหลกเหลวไม่มี ขึ้นดี อู้ฮู! ย่ำเต็มทีเลย โอ้โฮ! ไปชาร์จไฟ นี่เราคิดของเราอย่างนั้นนะ ถึงเวลาเราก็ไปชาร์จไฟ โอ้โฮ! ชาร์จไฟๆ เวลาชาร์จไฟ เวลาไฟมันเดิน แบตแทบระเบิด พอไฟเต็มไปได้ต่อ นี่ไง มีหลังอิง นะ เรามีครูมีอาจารย์มันเหมือนนักมวยหลังพิงเชือก สู้กับคู่ต่อสู้ของเรา นี่ถ้ามันเป็นจริงนะ

นี่ไม่อย่างนั้นนะ เวลาภูมิแพ้ แพ้แล้วก็แพ้ตายไปเลย

เพราะมีคนปฏิบัติมาก เวลามาหาเรานะ “หลวงพ่อ หลวงพ่อช่วยที ให้กลับมาปฏิบัติ ใหม่ เคยปฏิบัติมาสิบปีสิบปีที่แล้ว”

สิบปีสิบปีที่แล้วเวลาปฏิบัติไปๆ มันก็เหมือนไฟไหม้ เวลาไหม้สิ่งใดแล้วมันมอดไหม้ไปหมดนะ นี่ก็เหมือนกัน เวลามันท้อมันแท้ มันทำลายความเพียร ทำลายความปฏิบัติที่เราอยาก ปฏิบัติมาหมดสิ้นเลย แต่สุดท้ายแล้วเราก็ไปทุกซอก มันไม่มีทางออกหรือ แล้วอยากจะฟื้นฟู ในการปฏิบัติมา “หลวงพ่อช่วยที หลวงพ่อช่วยที”

เวลาเอ็งคึกเอ็งคะนอง เอ็งมีความสุข เอ็งไม่เคยบอกกุเลย เวลาเอ็งไปเที่ยวชายทะเลกัน ไปเที่ยวรอบโลก แฮม! มีความสุขกันสองคน เอ็งไม่เห็นบอกกุเลย เวลาอย่างนี้มาช่วยทีๆ

กุมีบาตรใบเดียวนี้แหละ เวลาแพ้กั้แพ้กิเลสด้วยกันทั้งสิ้น ไม่เคยออกจากวัดนี้ไปไหนเลย อยู่ในกำแพงนี้

แล้วเวลาทางโลกนะ “หลวงพ่อไม่เคยไปไหนเลย รู้ได้อะไร โง่ตายहां”

เขามองดูถูกพระนะว่าพระไม่มีประสบการณ์อะไรจะรู้ได้อย่างไร เราต้องไปหา นักวิชาการยิ่งใหญ่แก่กล้าจะได้มีคนชี้ทางได้...ไม่มีทาง โคนัสไตนมันยังคิดออกนอกเลย ส่งออกทั้งสิ้น การคิดของมนุษย์คือการคิดส่งออก

พุทโธๆ ปัญญาอบรมสมาธิคือการย่นเข้าสู่ใจของตน นี่ย่นเข้าสู่ใจของตน เห็นไหม

คูลี ไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ เพราะไม่แน่ใจไม่เชื่อใจตัวเอง เวลาไปเห็นสังเวชนียสถาน ทั้ง ๔ นะ “โอ้โฮ! นี่พระพุทโธเจ้าๆ”

ทั้งๆ ที่ชั่ววอกชั่วลบ ไฟมันเข้าถึงกันไง เรามีพุทธะในใจอยู่แล้ว แต่เราไม่สามารถทำอะไรได้เลย เวลาเราไปเห็นสังเวชนียสถานทั้ง ๔ เห็นที่เกิด ที่ตรัสรู้ ที่แสดงธรรม ที่ปรินิพพาน “โอ้ย! นี่พระพุทธเจ้ามีจริงๆ” ทั้งที่มันก็มีจริงอยู่อย่างนั้นนะ แต่มันก็ยังไม่เชื่อของมันไง เวลาไปเจอหลักฐานเข้า “อู้ฮู! ซาบซึ้งๆ”

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้าเราจะเอาหัวใจของเรา ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตนะ ถ้าจิตมันสงบระงับขึ้นมาได้มันมั่นใจในพระพุทธศาสนาเลย มั่นใจในพระพุทธศาสนาตรงไหน ตรงที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภณารื้อสัตว์ชนสัตว์ แล้วรื้อสัตว์ชนสัตว์จะไปรื้อกันที่ไหน รื้อสัตว์ชนสัตว์ไปรื้อที่แดงสัตว์ไซ้ใหม่ จะไปรื้อที่ซีพีนั้นหรือ

รื้อสัตว์ชนสัตว์ก็สัตว์ผู้ขี้โกงในหัวใจนี่ไง แล้วเราไปเห็นตัวมันนะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตไป พอดีตสงบขึ้นมา อ้อ! พระพุทธศาสนามันอยู่ที่นี่ แล้วที่นี่มันยิ่งใหญ่แล้วข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งภายนอกมันเป็นเครื่องอาศัยทั้งสิ้น วัตถุอาารามสร้างขึ้นมามีจิตรพิสดารขนาดไหนก็แล้วแต่ ต้องมีการซ่อมบำรุงทั้งสิ้น มีวัตถุที่ไหนมันมีการเสื่อมค่าไปทั้งหมด มันไม่มีสิ่งใดหรอกที่จะเป็นที่พักอาศัยได้เลย แต่เป็นวัฒนธรรม

นกยังมีรังมีรัง คนก็ต้องมีบ้านมีเรือนมันเรื่องธรรมดา แต่หัวใจทิ้งขว้างมันไปเพราะไปเอาวัตถุภายนอกส่งออก นี่ไง ความคิดจินตนาการส่งออกไปทั้งนั้นนะ ส่งออกไปทางทฤษฎี ส่งออกไป แล้วส่งออกไม่ธรรมดาด้วยนะ ส่งออกไปแล้วกลัวผิดอีกต่างหาก

พุทธพจน์ๆ สาธุ พุทธพจน์ก็คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของพระพุทธเจ้า แต่ความจริงของเราละ นี่ไง เวลาพุทธพจน์ก็บอกไว้ ปริยัติศึกษามาเพื่อปฏิบัติ เวลาปฏิบัติขึ้นมาก็ให้มันเป็นความจริงขึ้นมาในใจ นี่เลยแพกเลส แพกเลสก็แพไปหมดเลย

เวลาโรคภูมิแพ้นี้ทางร่างกาย เวลาจิตใจ เวลาจิตติดปกติเข้าโรงพยาบาลศรีธัญญา ทางโลกเขาก็ช่วยเหลือกันได้แค่นั้น

แต่ถ้าทางธรรมๆ นะ ๓๐ เปอร์เซนต์ของประชากรไทยเป็นโรคซึมเศร้า ถ้าเป็นโรคซึมเศร้าแล้ว ถ้าไม่ดูแลรักษามันจะย่ำคิดย่ำทำ ย่ำคิดย่ำทำให้จิตมันมีอาการมากขึ้น พอมี

อาการมากขึ้นแล้วทำอะไร แล้วจะมาปฏิบัตินี้เป็นทางออกของกิเลสเลย พอปฏิบัติขึ้นมา “โอ้โฮ! วิปัสสนานี้แพรวพราว”

ก็มันซึมเศร้า มันคิดของมันโดยจินตนาการของมันนะ นี่ทำความสงบไม่ได้ไง

ทำความสงบเข้ามา ถ้าขึ้นมาเป็นภาวนามยปัญญา ปัญญาที่ฆ่ากิเลส นั่นมันเป็นความจริงไง นี่ไง สัจจะความจริง ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ พระพุทธศาสนา อริยสัจสำคัญที่สุด

วิภวัญญะ นี่ผลของวิภวัญญะ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวิภวัญญะก็มีของมันอยู่อย่างนี้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยตกนรก อเวจีมาเหมือนกัน แต่เวลามาเป็นพระโพธิสัตว์ พอพระพุทธเจ้าพยากรณ์แล้วไม่ไปอีกเลย พระพุทธเจ้าไม่เลิกเท่ากับนรกกระຈาบ แต่มนุษย์เราเป็นเดินเป็นไรเลย

พระในสมัยพุทธกาลได้จิ๋วใหม่มา อู้อู! พຽ่งนี้จะได้จิ๋วใหม่ คือนั่นเป็นโรคช็อคตาย เกิดเป็นเดินอยู่ในจิ๋วหน้านั้น

นี่ไง ประเพณีความเชื่อของชาวพุทธ ถ้ามันติดขัดที่นั่นจะไปเกิดเป็นจิ้งจกตุ๊กแกอยู่ที่นั่นนะ ติดบ้านสวยๆ สร้างให้มันสวยงามไว้นะ เวลาตายไปแล้วกลายเป็นจิ้งจกตุ๊กแกมาเผ่ามัน มันจะไปไหนก็ไปไม่ได้

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ มันไปของมันนะ ความเกาะเกี่ยวของหัวใจนี้มันเกาะเกี่ยวที่ไหน มันชอบที่ไหน มันอยู่ที่ไหน มันไปที่นั่น

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามีสติมีปัญญา เกาะเกี่ยวกับพุทธะ เกาะเกี่ยวกับหัวใจของตน พุทธะคือ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้าผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา โรคภูมิแพ้หายหมดเลย ไม่แพ้ใครทั้งสิ้น มีสติปัญญาสามารถรักษาใจของตน มีสติปัญญาสามารถรักษาใจตน นี่ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต รักษาใจ เป็นปัจฉัตตัง เป็นสันติภูมิวิโก นี่การกระทำไง

ธรรมะมันเป็นสัจจะความจริง แต่เราไม่จริงแล้วไม่มีอำนาจวาสนา เวลาทำสิ่งใดแล้ว กลัวกระแสรังคมเขาจะติฉินนินทา

กระแสสังคมเป็นเรื่องกระแสสังคมนะ ความจริงเป็นความจริง ไม่ใช่กระแส กระแส เวลาพระปฏิบัติที่ไม่เชื่อถือ มรรคผลไม่มี เวลาเชื่อถือมรรคผลไม่มีแล้วกลายเป็นลิเกละครไปเลย มรรคผลเป็นอย่างนั้นหรือ

คนมีมรรคผล ดูหลวงปู่มนสิ สติสัมปชัญญะสมบูรณ์ขนาดไหน แล้วอะไรเป็นโลก อะไรเป็นธรรม สิ่งที่เป็นโลกๆ ไม่ไปยุ่งกับมัน ถ้าไปยุ่งกับมันแล้วมันจะเอาสิ่งนั้นไปอ้างอิง

ใครเวลาพูด “หลวงปู่ตื้อก็ทำอย่างนั้น หลวงปู่มนก็ทำอย่างนั้น”

แล้วมึงทำอะไร มึงมีอะไร นี่พอเวลาเชื่อขึ้นมาก็เชื่อเป็นละครไปเลย เชื่อเป็นให้เขาชักนำไปเลย

ถ้าเขาเป็นพระอรหันต์จริง ถ้าเขามีคุณธรรมจริง เขาจะเห็นคุณค่าของสังขารธรรม เขาจะเห็นคุณค่าของศีล ของสมาธิ ของปัญญา

ใครที่มีรถเขาเห็นคุณค่าของถนน ถนนหนทางทำให้รถได้ก้าวเดินมา รถวิ่งมาบนถนนทั้งนั้น ถ้าถนนชำรุดรถนี้มาไม่ได้ทั้งสิ้น ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมามันเป็นถนนหนทาง มัคโค ทางอันเอก ถนนหนทางเป็นข้อวัตรปฏิบัติฝึกหัดหัวใจ มัคโค ทางอันเอก ศีล สมาธิ ปัญญาเกิดขึ้นจากหัวใจ

ถ้ามันเป็นได้จริง คนที่เป็นได้จริง คนที่มีรถอยู่ ๒๐ คัน แล้วมันใช้ให้คนทำลายถนนหมดเลยอย่างนี้ รถมันจะไปวิ่งที่ไหน รถไม่มีประโยชน์อะไรเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันมีคุณธรรมในหัวใจ มันจะไม่ให้สังคม ไม่ให้ชาวพุทธไปคลุกคลี ไปกอดดันตัวเอง ไปทำให้ตัวเองไม่มีสาระในใจ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มน ครูบาอาจารย์ หลวงปู่ฝั้นท่านพูด ในกรุงเทพมหานคร คนที่ไปทำงานนั่งรถเมล์อย่าหายใจทิ้งเปล่าๆ

หน้าที่การงาน ไปทำงานแล้วก็ไปทำงาน แต่ขณะเดินทาง ลมหายใจ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ นี่เป็นคำเตือนของหลวงปู่ฝั้นที่มาเตือนอยู่ที่กลางสนามหลวงเลย ท่านไม่มาบอกว่าอะไรยิ่งใหญ่เลย

ตอนสมัยหลวงปู่ฝั้นท่านมีชื่อเสียง สมเด็จพระญาณสังวรฯ นิมนต์มาทำวิสาขบูชาที่
สนามหลวง ท่านเทศน์เลย “พุทโธสว่างไสว พุทโธส่องใส ประชาชนชาวพุทธอย่าหายใจทิ้ง
เปล่าๆ หายใจเข้าให้ลึกพุท หายใจออกให้ลึกโธ” เห็นไหม นี่ไง ไม่ได้บอกว่าอะไรยิ่งใหญ่เลย
ไม่ได้พาให้ประชาชนเสียหายอะไรเลย ไม่ต้องเสียตั้งแต่แม้แต่บาทเดียวเลย

คนมีชีวิตขึ้นมาต้องมีลมหายใจโดยธรรมชาติของมัน ธรรมชาตินี้หายใจเพื่อออกซิเจน
แต่เพราะมีจิต ถ้ามีสติปัญญาเอาจิตนั้นเกาะกับลมหายใจ ที่เขาว่าเป็นอานาปานสติฯ กันนี้ ถ้า
เกาะลมหายใจจะมีคุณค่าขึ้นมาทันทีเลย ไม่ต้องไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ จะต้องไปเห็นแล้ว
ปลื้มใจๆ เราทำของเราเองได้ เราปฏิบัติได้โดยในปัจจุบันนี้ นี่ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม

ไม่ใช่ลิเกละคร พระอรหันต์รำไปก็รำมา หมอลำลำซิ่ง พระอรหันต์ลำซิ่ง ไม่มีหรอก ไม่
เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงนะ เห็นคุณค่าไหม ข้อวัตรปฏิบัติมันถนนหนทางที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่
มั่นท่านวางไว้ เราต้องรักษาไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังให้คนที่เดินตาม ใครมีล้อมีเกวียนมีจักรยาน
เดินก็ได้ถ้าเราไม่มีรถ แต่ขอให้มันมีทางเดินนั้น

แล้วคนมีแต่คอยทำลายเส้นทางอย่างนั้น มามัว่สุขุมคลุกคลีตีโมง ใจ! บ้าบอคอแตก

ไฉนมันเรื่องประเพณีวัฒนธรรม ถ้าที่ไหนเขามีความสามัคคีธรรมเพื่อประโยชน์กับเขา
นั้นสาธุ

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์เป็นกรรมฐานเป็นความจริงขึ้นมาอันนี้สำคัญ เพราะองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าให้ปฏิบัติบูชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าบอก “ปฏิบัติบูชาเราเถิด” แล้วการที่จะมีมรรคมีผลขึ้นมามันจะมีมรรคมีผลจากการ
ประพฤติปฏิบัติธรรม

ไม่ใช่เป็นโรคภูมิแพ้ทางจงกรม ไม่ใช่โรคภูมิแพ้การนั่งสมาธิภาวนา แล้วก็ไปมัว่สุขุมกันอยู่
อย่างนั้น ไร้สาระมาก เอวัง